26-06-2024 roku

Szanowni Państwo:
Ministerstwo Rodziny

PETYCJA
Działając w trybie Ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 roku (tj. Dz. U. 2018 poz. 870) ***przekładam żądanie o podjęcie inicjatywy prawodawczej w interesie publicznym poprzez zmianę wywiadu środowiskowego. Nie przeprowadza się wywiadu jeśli różnica między miesiącem wywiadu, a miesiącem ostatnim świadczenia jest poniżej 6 miesięcy.***
Wywiadu również się nie przeprowadza w roku skończenia ważności świadczenia.

Za ewentualne błędy przepraszam.

Z wyrazami szacunku:

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy Społecznej
Dyrektor
Magdalena Fabisiak

DPS-I.055.18.2024.AP
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Szanowna Pani,

na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian dotyczących rodzinnego wywiadu środowiskowego, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283), przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego (art. 106 ust. 5 ww. ustawy). Kolejno w ust. 5 określono, że decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia, a także można zmienić lub uchylić decyzję, jeżeli wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 11, art. 12 i art. 107 ust. 5. Zmiana decyzji administracyjnej na korzyść strony nie wymaga jej zgody.

W myśl art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się, mimo braku zmiany danych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - nie rzadziej niż co 12 miesięcy.

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądów administracyjnych przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego (aktualizacji tego wywiadu) jest niezbędnym elementem postępowania dowodowego w sprawach o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 stycznia 2019 r., sygn. akt I SA/Wa 1915/17, Legalis). Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego leży nie tylko w interesie organu, który dysponuje środkami publicznymi, ale również w interesie samej osoby zainteresowanej. To od prawidłowych, jak najpełniejszych ustaleń, zależy nie tylko to, czy w ogóle pomoc zostanie przyznana, ale także wysokość i rozmiar przyznanej pomocy. Strona może mieć więc istotny wpływ na sposób załatwienia jej żądania. O ile interes publiczny (interes organu) został zabezpieczony przez ustawodawcę w ten sposób, że w razie powzięcia przez organ informacji o poprawie sytuacji dochodowej strony, czy też o marnotrawieniu przyznanej pomocy, może on uchylić przyznane świadczenie i zażądać zwrotu wypłaconych świadczeń, o tyle wnioskodawca nie ma możliwości bez własnego zaangażowania i bez aktywnej współpracy z organem, wpływania na uzyskanie pomocy w większym rozmiarze. Może się więc okazać, że z powodu braku takiej współpracy nie uzyska ona – faktycznie ze swojej winy rozumianej jako brak należytej dbałości o własne interesy – pomocy adekwatnej do jej potrzeb (por. wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 17 czerwca 2020 r., II SA/Lu 794/19).

Reasumując należy podkreślić, że rodzinny wywiad środowiskowy jest narzędziem zbierania informacji o sytuacji strony, stanowiącym dla organu pomocy społecznej konieczne i podstawowe źródło informacji o sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osoby ubiegającej się o świadczenia, będąc podstawą ustaleń faktycznych dokonywanych w decyzji administracyjnej i poddawanych prawnej ocenie. Natomiast brak aktualnego wywiadu uniemożliwia organowi dokonanie oceny rzeczywistej sytuacji majątkowej, rodzinnej i bytowej osoby ubiegającej się o świadczenie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Magdalena Fabisiak
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/